

Úr Hugleiðingar um BAGAVAD GITA

Á okkar þróunarstigi er hugurinn persónubundinn í eðli sínu og ef hann leitar til norðurpólsins, eða Atma, verður hann sjálfur að vinna sig frá öllum persónuþáttum. Þetta ferli sem fellst í að eigið sjálf vinni sig frá persónuþáttum sínum er það sem á sér stað og lýst í fyrsta kafla Bhagavatgita. Margar ástríður rísa upp, við son og dóttur, við bræður og systur og önnur tengsl sem myndast í efnisheiminum. „Öll framtíðin getur ekki verið óþörf. En hún er döpur framtíð“ Sá sem hugsar þannig gengur aftur glaður aftur í hefta tilveru og tengsl. Hann afneitar allri baráttu ef hann fær ekki hvatningu eða leiðbeiningum frá æðri öflum. Baráttumaðurinn þarfnast þess mest sem kallað er *vivekam* (dómsgreind), eða það að skilja á milli þess sanna og ósanna, ljóss og myrkurs. Hann verður algjörlega að skilja aðstæður, lögmál alheimsins og kosmíska þróun á öllum sviðum þess. Hann verður að skilja lögmál Karma og gangast undir allar skyldur sínar í lífinu, óháð öllum andlegum og veraldlegum aðstæðum. Það mun ekki gerast, ef hann uppfyllir skyldur sínar í von um að uppskera vitundarlega uppljómun, sem kallað er Nirvana eða Moksha (uppljómun, lausn). Von um slíkt skaðar ferlið. Fyrir þann sem vill þekkja sannleikann, óháð öllum aðstæðum, verður öll ánægja og sársauki af reynslu eða væntingum að vera sett til hliðar. Okkur verður þetta ljóst, þegar við skiljum að alheimurinn er ein heild með endalausri fjölbreytni.

Ef maðurinn vill sameinast hinu eina eða ná tilveru á hærra hugarsviði, verður hann að temja sér tilfinningu fyrir einingu eða alheims bræðralagi – sem er ástæðan fyrir átaki guðspekinnar.

Það má líta á allt sólkerfið sem mikið gangverk með sinni stórkostlegu aðlögun í öllum smáatriðum sem

efnislega tjáning Vishnu, eða eterískt grunnefni eins og við skiljum orðið í dag. Allt samræmið sem við getum séð í hinum birta kosmos er afleiðing þeirrar samræmdu orku sem birtist þar. Plánetur, heimar, maðurinn eru aðeins hlutar líkamans, sem hver fyrir sig gengst undir lögmálum heildarinnar. Þróun, viðhald og niðurbrot í alheiminum er því hluti þessu mikla ferli sem á sér stað í sál Yagna, eða í fínni líkama náttúrunnar. Mannkynið í heild er hjarta og hugur þessarar sálar (Purusha) og því myndar karma mannkynsins, efnis,-huga og andlega, -einkenni þessa Yagníska ferli. Hinir miklu fornu Brahminar, sem gættu Aríska kynstofninn í bernsku hans, voru allir Yagnikar og lífreglurnar sem þeir fylgdu, eða var krafist af öðrum Brahminum, eru gefnar í Smritis (hindúískum textum, öðrum en Veda) og þeir sem annað hvort hafa lesið Smritis eða hugleitt vel venjulegt líf Brahmina í þorpum okkar, munu sjá hversu laust það er við persónulega þætti. Líkami manns sem lifir slíku lífi er raunverulegur *dharma-kshetram*, (heilagur staður), staður þar sem hið góða er skapað, hver athöfn framkvæmd með löngun til góðra verka og sem hluti heildar og kemur öllu til góða. Hvert talað orð er í anda hins eilífa Veda, söngurinn í takt við orku náttúru lífsins í hennar stórfenglegu göngu frá dögum til nóttu, hvers dags Brahma. Yagnískur hugur er í fullkomnum tengslum við og hluti af huga Brahma.

Ég mun ekki núna fjalla frekar um þessar lýsingu, en kjarninn ætti að vera skýr fyrir ykkur. Ég hef þegar upplýst ykkur um að miðju heimsspekiskólinn má kalla Sankhya – Yoga skólann, sem hefur því tvær hliðar. Önnur hliðin er Sankhya, eða viskuhliðin. Hún fjallar um skynjun nemans á hinum eilífu sannindum í náttúrunni, sem er í mótsögn við allt sem er tímabundið og breytilegt, eða sundurgreiningu nemans á Atma og Anatma. Hin hlið Sankhya, er Yoga hliðin, eða karmíski þátturinn sem tengist öllu sem neminn þarf að gera til að ná herra og herra stigi andlegs þroska. Sankhya er gnyanam (þekking) og Yogað er karma (athöfnin). Þeir

sem fullkomna sig andlega, næra hugmyndina með því að hann sé einn með öllu og allt dragi andann með honum og hann dragi andann með öllu, en á sama tíma dragi sig frá karmahjóli heimsins, eru Sankhyar. Þeir sem telja sig hluta af karmahjóli heimsins, en vilja þroska sig meira og til hærra tilverustigs svo að ekki bæti á karmað, eru Yogar. Þriðji hópur fólks sem þroskar sig andlega og stefna að meiri þekkingu, en á sama tíma taka á sig karmabyrði heimsins og þannig létt karma mannkynsins, eru Sankhya Yogar eða visku Yogar. Af þessum þremur hópum, stendur fyrsti hópurinn fyrir vitsmunum, eða visku þessa sólkerfis, annar hópurinn stendur fyrir andlegu, eða hugsjónalífi, og þriðji hópurinn stendur fyrir hjartað, eða miðju allra andlegra lífa og gangverk allrar visku á meðal manna. En snúum okkur aftur að tjáningu okkar á Purana, við getum sagt að Sankhyas hafa að markmiði eystri helming kviðs hins mikla Aditi, Sankhya Yogar hafa að markmiði vestari helming kviðsins og Yogar hafa miðjuna sitt markmið, vömb Aditis merkir kosmíska lótusinn þar sem við öll eigum okkar stað.

8. Förum að versni 39 í öðrum kafla. Sin Krishna lýsir í hvaða hugarástandi Arjuna ætti að hafa verið, og það ástand var að líta niður á alla sýnilegu náttúruna sem málverk með síbreytilegum skuggaformum, málverk sem verður til í ímyndun og verkar vegna lífgefandi ljósgeisla sem streyma frá hinu eina sanna – Atma, andlegri sól heimsins. Hvers vegna ekki að styrkja öll tengsl við sýnilegu náttúruna og hverfa frá öllum tilstandi lífsins? Svar Sri Krishna er karma. Yoga sem frelsar úr böndum karma. Tillaga fræðarans er því, þetta karma Yoga, þó einfalt sé í eðli sínu, heldur mannum óttalausum. Þegar orðið karma Yoga er nefnt, er hægt að rugla því saman við fórnarsíðum sem getið er í óræðum textum Vedas. Fræðarinn var umhugsað um að halda huga Arjuna frá röngum hugmyndum sem spruttu af fáfræði og eigingirni og fordæmdi slíka grimmd í máli.

Eins og ég hef sagt, þá er kosmosinn í allri skiptingu sinni, í tjáningu Veda og Krishna bendir Arjuna á að Veda vísar til heimanna í birtingu og hvetur hann til að rísa ofar þeim, í hugarró og hreinleika hjartans. Hann bendir á að Bramhin sem býr yfir visku, finni í henni fullnægju sem yfirskyggi allt það sem þeir leita sem ekki hafa komist undan töfrum hinna þriggja efnissviða.

Efni þriðja kafla í Bagavat Gita, er það sem er kallað Karma-Yoga í Indlandi, orðið merkir Yoga sem byggt er á karma, eða athöfnum. Eins og ég hef áður sagt, þá eru nokkrir hugmyndaskólar í Indlandi, og þeir eru ólíkir hver öðrum í því að hver þeirra sérhæfir sig í einum af sjö þáttum hins eilífa, eða það sem er kallað hinn óbirti Logos. Heimsspeki Karma-Yoga skólans er efni sem er mjög mikilvægt og við verðum að læra að skilja merkingu orðsins Karma eins og það er notað í austrænni heimsspeki. Í leiðbeiningum Sri-Krishna um framtíðina, skilgreinir fræðarinn karma sem tilhneingingu skapandi byltingarkenndrar orku til að birta bhootas, eða koma tilveruþáttunum inn í birtingu. Því má líta á Karma sem það sem leiðir alheimsaflíð, Sakti, sem mótar, viðheldur og eyðir heimunum á öllum sjö sviðunum. Það er viðurkennd staðreynd að það sem er gert einu sinni, hefur tilhneingingu til að endurtaka sig og staðfesta sig sem venju. Maður sem beinir hugsunum sínum í eina átt, aftur og aftur, mótar sjálfan sig á þann hátt að sömu hugsanir birtast aftur með tiltekinni hæfni, verða fullmótaðri. Sama gerist á öllum sviðum. Þessi tilhneiging sem festir sig sem venja, er það sem við köllum Karma. Tökum annað dæmi, krafturinn sem drífur pendúl frá einni endasveiflu til annarra má kalla Sakti, eða afl. Tilhneigingin sem hefur orðið í aflinu til að hreyfa pendúlinn í einni átt frekar en einhverrar annarrar er hægt að segja að sé Karma pendúlsins, eða aflsins. Ef við víkjum frá þessu dæmi til hinna miklu þátta alheimsins, þá héldu hinir fornu heimsspekingar því fram að ferli sem er röð atvika, eins og öndun,

hvirflun og blómstrun, sem hver og ein hefur sína minni atvikaröð, er stjórnað samkvæmt ákveðinni röð eða tilhneigingu sem þeir kölluðu Karma alheimsins. Karma er því lögmál athafna kosmískrar orku. Það er í raun áhrif sem eru eftir kosmískan andardrátt fyrri heimspróunar.

Þessi áhrif er ekki hægt að rekja til neins eins upphafs, það sem við getum ekki vitað hvenær kosmísk orka kom til. Þróun alheimsins er því umfangsmikil spírall sem byrjaði í óþekktu upphafi og endar í óþekktum endi. Allar vangaveltur og rannsóknir einskorðast því við takmarkaðan hluta þess spírals, hlutans sem er innan andlegrar þekkingar þessara miklu sjáenda í sólkerfi okkar. Takmörkuð sviðsmynd án upphafs og endis, er avyaktam Sankhyas, eða hlutlægur þáttur hinnar andlegu sólar sem kallast Narayana.

"Þegar þeim Bramha degi lýkur, ganga allir þessir heimar inn í hinn mikla Yoga Narayana, hinn mikla óbreytanlega Hamsa. Dauði þeirra á sviði Narayana er okkar fæðing, dauði og fæðing er sem sólris og sólsetur hér. "

Kosmosinn er því samansafn bylgja og hringhreyfinga á sjö mismunandi sviðum, þar til þau birtast á fyrsta, eða lögsta sviðinu, og vinna sig aftur upp til sjöunda sviðsins, eða norðurpól sem kallast avyaktam. Lægri helming þessarar sviða má kalla birtingasvið, og þau hærri svið ekki-birtingarsvið, frá okkar sjónarhóli, og samsvara degi og nóttu Bramha eins og það er kallað. Það má kalla hringrás dags Bramha, sem er lítil hluti aldarhringrás Bramha, þ.e. 100 árum hans. Ég mun ekki fara í samanburð á stærri og minni hringrásum og draga ykkur inn í það sem þið gætuð kallað smámunalegar vangaveltur. Hringrás Bramha dags er næg í bili og komum því að þróunarsviðinu, Bramha, sem er kallaður í Veda ritunum hinn fyrsti Jiva, lifandi efni. Allt samræmi í mismunandi orkugerðum hinna sjö grunnefna sem mynda sjö birtingar í heiminum okkar í réttri röð, er stýrt, ef

svo má segja, af áunnum venjum, eða á einföldu máli, af lögmáli kosmíks karma. Þessu er lýst í Puranas í yfirlýsingu um að Bramha hafi skapað alla *bhootas* (tilvistarpætti) í samræmi við karma sem var skapað af þeim í fyrri *kalpas*. Karma er því æðsti meistarinn sem gefur lögmálið sem drífur kosmíska þróun. Þetta lögmál er tæknilega kallað Dharma í Sanskrit ritum, og sá sem fylgir kosmísku karma í þroska sínum, er sá sem gengur veg Dharma.

3. Frá þeim sjónarhóli sem ég hef rætt um Karma, sjáið þið að ekkert hinna hæstu andlegra sviða er utan áhrifa hins karmíska hjóls og þegar sagt er í Sanskrit ritum og jafnvel í Bagavat Gita, að menn fari yfir hið karmíska haf, verðum við að skoða það frá öðrum sjónarhóli. Þeir sem sagðir hafa náð að vera utan hins karmíska hjóls, hafa aðeins gert það á öðru hjóli en því sem nú snýst. Kosmosinn snýst ekki í sama farinu alla daga Bramha, heldur gengur til hærri og hærri stiga sem það uppfyllir markmið sín.

4. Ég hef áður sagt ykkur að merking orðsins karma næði til kosmískrar þróunar. Það á einnig við um mannlegar athafnir, og mannleg þróun er drifafl mannkynsins. Karma má skilgreina sem afl sem verður til þegar mannlegar orkustöðvar verka á ytri heiminn, og gagnvirk áhrif ytri heimsins á manninn má kalla karmísk áhrif, og sýnileg niðurstaða sem verður af þessum áhrifum við réttar aðstæður má kalla karmíska ávexti. Lögmál Karma er einfaldlega lögmál virkni og gagnvirkni, og erfiðleikar margra ykkar að skilja það, er vegna vanþekkingar á eðli kosmískra og mannlegra tilveru og tengsla þeirra tveggja. Önnur ástæða er fyrir þeim erfiðleikum, er sú að við höfum vanist því að líta á alheiminn eins og hóp einstakra eininga sem hafi lítill tengsl hver við aðra, þó staðreyndin sé sú að alheimurinn er einn í eðli sínu en margur í birtingu, stígur niður úr samræminu á hæstu sviðum til meira

ósamræmis á lægri sviðunum. Ef þið losnið við þessa erfiðleika með fordómalausum hugsunum og ástundun, neyðist þið til að viðurkenna kenninguna um Karma sem nauðsynlega lausn á ýmsum valdamálum í lífinu sem herja á okkur frá öllum hliðum. Efni Karma hefur verið gerð góð skil af ýmsum höfundum í guðspekihreyfingunni í ætt við skrif H. P. B. , þannig að ég hef lítið að bæta við þau, og mæli sterklega með að lesa það efni. Ég mun aðeins segja það sem þarf til að orðið Yagna eða Ijya skiljast, því á því byggir hugmyndin um Karma-Yoga. Í fyrsta lagi verðið þið að muna hvað ég sagði um Yagna-Purusha, eða sálarlíkama Náttúrunnar. Hinar fjórar Vedur standa fyrir Yagniska líkamann og hinum fernu kosmísku þáttum, efnislíkama, astral líkama, Prana og hugarþættinum.

--

5. Ef við hugleiðum það sem Sri Krishna segir, að engin geti hoppað af karmísku hjóli náttúrunnar með afneitun einni saman, og það sem menn kalla afneitun er einungis goðsögn. Athöfn er lögmál lífsins, og það er ógerlegt fyrir nokkra lifandi veru að stíga frá lögmáli eigin tilveru, og athöfn er forsenda lífs hennar, á háum sviðum ljóss sem og í efnislegru tilveru. Í huga sannra karma yoga er athafnaleysi ígildi tilveruleysis, eða algjör afneitun á eigin getu til að þroskast og er ekki viðurkennt í náttúrunni. Maðurinn getur engu að síður hlýtt lögmálinu og aðferðum ögunar, og lyft athafnaorku sinni á hærri svið. Þó maðurinn sé ekki starfssamur í líkamanum, verður hann að vera virkur hugarlega, og huglæg athafnasemi hans myndi keðju sem dugi fyrir margar endurfæðingar. Sá sem yfirgefur fjölskyldu og heimili sitt fyrir einsetu og hugsar svo með söknuði til þægindanna sem hann yfirgaf, er verri en sá sem gegnir skyldum sínum á heimili sínu og umhverfi. Huglægu böndin eru þau sömu, en sá sem hafnaði heiminum er sekur um að hafa ekki gert skyldur sínar. Þessi sekt er ekki afskrifuð á töflum náttúrunnar og er í tímans rás verri skuld en þess sem hélt áfram að gegna skyldum sínum í lífinu. Ef fjölskyldumaðurinn gerir skyldur

sínar og heldur sér hreinum huglægt og óeigingjörnum, lætur ekki langanir stjórna sér, né hrekjast fyrir skemmtunum heimsins, þá er hann mun meiri maður en einsetumaðurinn og siðferði hans gerir hann hæfan sem nema meistara. Gamalt sanskrít máltæki segir um slíkan mann „Fyrir þeim sem er laus við langanir, er heimilið hans griðastaður“.

7. Ef við snúum okkur aftur að Gitu, má spyrja hvort athöfn sé lögmál lífsins, og ef athöfn hefur áhrif á karmísk stöðu mannsins, hvernig getur hann þá komist undan þeim skapaböndum? Þessu svarar meistarinn og segir að ekki skapi allar athafnir karma. Engin óeigingjörn athöfn fyrir aðra skapar karmabönd. Kvæðislínurnar þar sem meistarinn segir þetta má gjarna geyma í minninu:

यज्ञार्थात्कर्मणोऽन्यत्र लोकोऽयं कर्मबन्धनः ।

तदर्थं कर्म कौन्तेय मुक्तसंगः समाचर ॥

„Heimurinn er bundinn karma, ó Arjuna, af öðru en að þjóna Yagna óeigingjarnt.“ Ég held að ég hafi sagt nægilega mikið um efni Yagna. Yagna er kosmískur þróunarferill í samræmi við lögmálið og allar athafnir sem efla það, verða að vera athafnir sem þjóna heiminum og efla samræmið í honum. Jafnvel hér eru tvöfaldir þættir mögulegir. Gömlu heimsspekingarnir skiptu yagna í Nishkama og Sakama, karma og ekki-karma. Aðeins með hreinleika og vinnu getur maður létt af sér karma. Það er þegar andleg hugsun nær í gegn og lyftir huganum og festir sig í þrenningu hans. En ef yajamana, eða mannveran sem framkvæmir yagnam, finnur fjarlægán ilm Kama, verða athafnir hans karmískir og hann uppsker í samræmi við það síðar.

Eftir tilhlýðilegan tíma snýr sálinn aftur í efnislega heiminn til frekari athafna og reynslu, og þessi ferill heldur áfram þar til sálin nær því stigi sem svo stórfenglega er lýst í lokahluta „Seven Portals“ H. P. B. Því stigi er markmiðið sem Sri Krishna bendir á sem hann sjálfur táknar. Öll þessi svið sem eru á neikvæðn

póli náttúrunnar, frá Nirvana og niður, hafa samheitið Devachan í guðspekiritum. Í þessu sambandi bið ég ykkur að lesa vandlega, „The Mahatma Letters“ og tilvitnanir K. H. í bók Mr. Sinnetts' „Esoteric Buddhism“ um Devachan, eða Swarga. Til ýmissa sviða Swarga, er náð með óeigingirni, Sakamayagna. En þó góðu karma sé náð og Punyam (gott karma) sé heilagt, er það engu síður hindrun að því að eyða öllu karma, og því er sagt að bæði Punyam og Papam, eða góðar og slæmar gerðir séu hindranir. Þetta hefur verið skilið af sumum sem afsökun um athafnaleysi, en lykilmóta sannrar guðspeki er sú sama og í Gita, og það er athafnir og aftur athafnir. En hvernig? Að þjóna kosmísku yagna án hugsunar um ávexti þeirra athafna.

Um hjartað

2. Sri Krishna kallar því þennan ferill yagníka lífs sem hann hefur frætt Arjuna um, Yoga (1st Sloka 4th Chr.) Í raun er Yoga og Yagna samþætt og óaðskiljanlegt, þó að fólk skilji það í dag sem aðskilda þætti. Yoga kemur af rótt orðsins *Yuj*, að vera með, í merkingunni að taka þátt í. Þar sem hjartað er miðja manns, er með sama hætti heldur yogi hjartans sig í miðju alheimsins og þar með í sálinni. Sálin, eða hærri hugurinn, er drifafl mannlegra tilveru, miðja hærri og lægri hvela tilverunnar og eins og ég hef áður nefnt, hefur yogi hjartans himneska hvelfinguna að ofan og jarðneska hyldýpið neðan við sig og yoga hans er því tvennskonar. Hann tekur þátt í hinu efra með íhugun, og í athöfn hið neðra. Orðið yagna er dregið af *Yaj*, að þjóna, sem merkir einnig tvöföld þjónusta, þjónusta veitt hið neðra, er þjónusta veitt að ofan. Þar er Bramparpana karma, sem er svo illa skilið í dag, því í góðri sögn er Bramha persónugerður „sá sem gefur fátækum, lánar drottni.“ Vinir mínir, þið getið ekki hugsað of oft eða né of mikið um þessa höfðu hugmynd um Bramparpana Karma; því, ef þetta land á að rísa upp aftur, í orðsins fyllstu merkingu, þá eru það aðeins vitrustu synir þessa lands sem geta náð að vekja aftur það eðli hugar og lífs landsins og fleyta því á öldur athafna. Engin

pólítískur, samfélags- né vitsmunalegur órói getur komið á fót hjarta siðferðis sem gæti kallast Bramharpana líf ef þetta hjarta er of veikt eða ekki til staðar, sem ég því miður tel að sé. Þetta karma er byggt á þríhliða fórn sem ég hef vísað til hér á undan og er lykilnótan að Bagavat Gita og þannig höfðar Gita sjálf til allra hugsuða og er lofuð, jafnvel frá sjálfum kristnum prestum – lof sem er augljóst af staðhæfingu, þó fáránleg sé, að Gita sé framhald Biblíunnar. Það er vegna atriða um óeigingjarna þjónustu við Guð og menn sem er rauði þráðurinn í Gita og vesturlandamenn byrjar að tala um Gítu sem nýja Biblíu fyrir heiminn. Hvað sem um það má segja, er heimsspeki Gítu það eina sem getur bundið saman ósamstætt mannkyn og gert þeim kleyft að lifa í friði og bróðurkærleika.

Um engla

4. Staðhæfing um að Manu sé afsprengi sólarinnar, hefur einnig verið afskræmd af hugsunarlausum hindúum svo að það er ástæða að segja ykkur að hinir fornu heimsspekingar áttu ekki við sólina í eiginlegri merkingu, áttu ekki við hnött af brennandi efni, heldur gaf það til kynna sem tjáð er með sólarengilinum í guðspekiritunum. Þeir, og H. P. B. sögðu að sólin vera ^Jj^if^RT, sjálflýsandi linsa þar sem hið óbirta ljós tekur á sig mynd, dreifist og birtir sig í milljónum sólkerfa, sem þróunarmáttur í efnisbirtingu, m.a. okkar sólkerfi. Sólareðlið sem má kalla ljós er sjöundi og hæsti þáttur hins birta ljóss sem við sjáum. Sólarenglar eru því háþróaðar andlega verur – með mikla vitund sem samsvarar efninu sem þær íklæðast. Til að tengja þær við það sem ég hef áður sagt, má líta á að þær saman myndi lótus Bramha. Þessir englar ganga undir ýmsum nöfnum, m.a, plánetuandar, Asuras ofl. En til að fá betri hugmynd um eðli þeirra, getum við hugsað okkur að þær standi í sömu tengslum við endurnýjaðan heim Brahmina, eða Nirmanakaya (eilíf birting), eins og þær standa gagnvart mannkyninu.

Þessir englar voru slíkir Bramhinar í fyrra Mahamanwantarms (hér er átt við fyrri hringrás

sólkerfisins), sem þjónuðu um ómuna tíð í þjáningu og þraut við að byggja upp vísu í heiminum, þaðan sem þeir birtust sem englar úr hinni eilífa vömb Aditi (kosmíska móðir), eftir tímabil Mahapralaya (tímabil á milli kosmískra hringrásra, eða kosmíska nótt Brahma) og með karmísku áhrifum þess. Þessir englar eru fyrstu andardrættir hins óbirta logos, Sri Krishna, og eru sagðir draga yogíska lífið frá honum í dögum sköpunar og eðlilega segist Sri Krishna hafa kennt þeim. Vinir mínir, Sri Krishna getur eins og allt annað staðið fyrir fjórum mismunandi þáttum sem samsvara hinum fjórum möntrum hins helga OM. Hann er hin óbirti logos og hjarta heimsins. Hann er andlegir sólarenglar, eða Nirmanakaya, eða hærri hugurinn, og það er fyrir ykkur að finna réttu auðkennin þegar þið farið í gegnum Gita. Sólarenglarnir eru innblástur fyrir Nirmanakayas og Rajarshees og svo framvegis, Gita segir að sólin hafi kennt Manu og Rajarshees. Orðið Manu gefur annað hvort til kynna, mannkynið í heild sinni, eða fullnuma á sálar sviðinu sem gefur mannkyninu lögmálin niður í efnissviðið, í mannheim, annað hvort í fyrsta Yuga eða næst síðasta (71 Yuga) sem er minna manwantarm samkvæmt okkar fornu heimsspekingum.

Um hugann og fyrri líf

5. Ef við íhugum Gita aftur, þá fær allt ljóðið meiri samkvæmni ef við kennum Arjuna og Krishna við lægri og hærri hugann í guðspekiritunum. Þeir eru tveir þættir eins og sama hlutarins og því segir Sri Krishna í 10 kafla, að Arjuna sé á meðal Pandavas. Ástæða Sri Krishna fyrir að halda yoga kennslunni að Arjuna er sú að Arjuna er Bhakta hans, eða sá sem er hollur þjónustuhlutverki sínu. Lægri hugarþátturinn er það sem flestir menn stjórnast af, ræður því hvort yoga verður að raunveruleika og er aðeins möguleg fyrir þeim sem eru hollir í þjónustu sinni við meistara sinn, eða þeir sem dragast stöðugt að foreldri sínu, hærri huganum. Ef engin slíkur aðdráttur á sér stað, þá er allt yoga, Purana, Veda og öll önnur guðspekileg skrif, algjörlega merkingarlaus fyrir slíkan mann. Yogafraði eru eins og

drottinn sagði eru dulræn og æðri, að það sem tengist æðra eðli mannsins er hulið þeim sem kjósa að lifa með lægri huganum og því sem tilheyrir honum. Sama ástæða er um gleymsku fyrri jarðvista. Það er áreiðanlega einn af mörgum erfiðleikum sem þið hafið reynt í upphafi guðspekilegra hugsanna. En þeir erfiðleikar hverfa ef þið hugleiðið vandlega eiginleika hugarþáttarins, hinn lægri, eða hinn jarðbundna og þann hærri, eða hinn himinborna. Hinn lægri er aðeins geisli hærri hugans sem nær niður í efnishulstrið til að lýsa því og gefur hugsun, langanir og minni, og það minni er aðeins efnisleg óskrifuð tafla í líkama sem hún lifir í og deyr. En þessum geisla er áskapað að leita uppruna síns og í samræmi við leit sína öðlast lægri hugurinn vitneskju um fyrri jarðvistir, sem eru eins og margar greinar sama tréð, hærri hugans. Hærri hugurinn er eins og festi sem perlur jarðvistanna raðast á og sé þeirri festi ekki náð, eru minningum um fyrri líf heldur ekki náð. En til þess að festinni sé náð, verður að beita lægri huganum upp á við, eða taka á sig einkenni hægri hugans. Hugsanir verða að vera ópersónulegar og hlutlausar, eða hugsunin verði eins og eilífur tímans fugl, svífandi og mikilfenglegur í hreyfingum sem sér allt á jörðu eins og í einu augnabliki. Svo að ef allar aðstæður eru til staðar, getur maðurinn náð svipmyndum úr fyrra lífi. En fram að því, er ástæðulaust að kvarta yfir vangetu efnislega minnisins að leita upp á við, á sama hátt er ekki hægt að ætlast til að höggormur svífi eins og örn. Sri-Krishna (sitjandi á Garuda, fugli tímans eins og sagt er í Puranas) getur munað allar fyrri jarðvistir sínar, en Arjuna getur það ekki (sveipaður kuflí myrkurs).

Um Maya

6. Þetta vekur áhugaverða spurningu, ef Sri-Krishna er á svo háu sviði og laus úr öllum viðjum, upplýst og laus úr skýjum fáfræðinnar, en er sé engu síður háð lögmáli fæðingar og dauða. Meistarinn segir að fæðing hans í heiminn og dauði sé eins skonar tálýn í tilveru manna og sé ekki reynsla fyrir hann eins og fyrir menn.

Hann er án efa andleg eilíf vera og drottinn allra manna, en er sagður hafa vald á tjaldi Prakriti sem aðskilji alla menn frá honum og fæðist í heiminn sem er tálsýn sem allir menn eru háðir. Orðið Maya (tálsýn) verið þið að skilja rétt, svo þið náðið hinni fornu heimsspeki. Afleiðsla orðsins sem gefin er, Ma +Ya, eða, ekki það. Maya er því afl sem birtir hluti sem eru ekki, eða sýndarkraftur sem rís af takmörkun á hinni fornum hugmynd um hina sönnu einingu sem tímabundið birtist sem margföldun með aflu Maya. Eins og ég hef áður sagt, þá getur eining þróunarlega séð ekki verið aðskilin frá hinum mörgu, þessar tvær tilvistir eru óaðskiljanlegar og nauðsynlegar fyrir hvor aðra. Þessi heimur margbreytilegs eðlis er heimur hinna mörgu, honum verður aldrei algjörlega eytt, en birtingarsvið hans breytist aðeins frá lægri sviðum til hinna hærri, slíkar breytingar eru þó eyðing hinna lægri frá því sjónarhorni. Hæsta mögulega svið hinna æðstu hugsuða í okkar sólkerfi er kallað Avyakta, eða það óbirta og er svið sólkerfis okkar. Þegar sagt er að allur heimurinn farist í lok hins mikla pralaya, getum við aðeins skilið það sem svo að heimurinn hafi breytt birtingu sinni í hið hæsta Avyaktam og tekið stöðu sína þar í samræmi við lögmálið sem ræður því sviði. Þetta Avyaktam svið sem er síðasta birting tilvistar, var talin af Purana heimsspekingum vera hugsun handan efnistilvistunar og hafði í sjálfu sér eiginleika lægri birtinganna. Ég segi eiginleika, vegna þess að þetta hæsta stig guðlegrar sýnar var skilið af okkar fornu hugsuðum sem svið vitundarljóss, eða hið ósundurgreinalega hæsta ljós, alveg eins og við sjáum stjörnuþyrpingu í vetrarbrautinni sem eitt ljóssvið.

7. Þetta Avyaktam er einnig kallað Moolaprakriti, eða rót Prakriti og er upphafspunktur þróunar. Það hefur í sér eiginleika fjölbirtingu og má kenna við Maya Sakti sem er í tilvist með huldu hugsunarafli. Það hefur verið sagt af heimsspekingum okkar, t.d. Bagavan Sankaracharya. Í athugunum sínum á Bagavat-Gita, segir hann að Sri-Krishna geti ekki verið sagður fæddur eins

og allir menn, heldur birtist af eigin afli, með Vaishnavi Maya, eða efni sem hugsunarvera kölluð Krishna hefur yfir að ráða. Í þessu sambandi má leiða hugann að öðru. Það er staðreynd að við vöknum af svefni endurnærð á nýjum morgni, vökum meðan dagsljós er og sofum á nóttunni. Við vöknum á ný og rifjum upp atburði liðins dags og göngum til verka eftir kringumstæðum og andagift. Við erum því öll verur sem hreyfumst á því sem má kalla daglega hjólið, eða Ahoratra CJiakra. Við sveiflumst eins og pendúll frá einum enda og til baka, frá neikvæða vitundarpólnum til þess jákvæða sem kallast svefn og vaka. Þessa samsvörun má taka lengra. Við getum með sanni sagt að það sé ekki ein vera á þessari hlið kosmiska tjaldsins, sem ekki hreyfist á daglega hjólinu. Ein dagur þeirrar veru á herra sviði er eins og heil hringur og margir smærri hringir vera á neðri sviðunum, en í raun ætti ekki að kalla það dag, þar sem dagur er aðeins breyting á vitundarveru frá jagrat vitund (vökuvitund) til meðvitundarleysis og til baka, í samræmi við lögmál aðgerðaleysis og athafnasemi er ríkir á því sviði.

- um meistarana

11. Ég sagði að allar mannlegar sálir væru að sönnu, geislar í andlegri sól og þá spyrjið þið, ef allar þessar sálir snúa til baka til sólarinnar, steypast þær ekki saman í eitt. Sumir heimsspekingar segja í eitt og aðrir segja í margar og mikið hefur verið ritað um þetta, en sannur Sankhya-Yoga skóli, sem stendur fyrir hina fornu Raja-meistara, Bramhina og drottins Buddha á seinni tímum, segja okkur að þær vera ein og margar. Margar sem lifa í einingu andans, eða algjöru samræmi sem með eigin töfrum fjarri hugmyndinni um margar, það er hin eina sem skapar eigin tilveru, birtir sig og þjónar sem grunntónn margra. Guðspekin er fullkomlega í samræmi við bæði Sankhya og Yoga, og Sri-Krishna sagði „Sá sem sér Sankhya og Yoga sem eitt, er hinn raunverulegi sjáandi.“ Til að gera þetta en skýrar, vil ég skýra hugmynd sem er gefin í miklu verki sanns guðspekinga, og ætti að vera þekkt á Indlandi, H. P. B.

Við höfum öll kynnst málstækjum eins og, andi hópsins, líf hópsins, ofl. Skoðum þetta nánar – hópurinn hefur enga tilvist án eininganna sem mynda hópin. En í verkum hafa þessar einingar oft sömu tilfinningu, hugsun og tilgang, og svo mikla að litið er á þær sem eina heild sem hefur nafnið *hópur*. Andi hópsins er einn, en samt margir, samanstendur af mörgum einstökum einingum. Við skulum því þenja ímyndunaraflið til hæstu sviða lífsins og sjá fyrir okkur einn í mörgum og hina mörgu í einum og þá munum við fá innsýn á hið algjöra eina líf sem „hin einasta eining rennur inn í hina óendalegu heild.“

12. Mikilfengleiki þessarar algeru tilveru í hjarta alheimsins er hlutur sem við eigum erfitt með að skilja, jafnvel í innblásnum ljóðaglóðum Valmiki er kannski einungis ilmur af þessum máttugu, sem einu sinni lifðu sem menn og hafa lyft sér á sviðum náttúrunnar með hreinleika og einingu, með þátttöku í alheims bræðralagshugsýninni, ásamt löngun til að þekkja sannleikann hvar sem hann finnst, jafnvel í að fórna Nirvana. Þetta eru meistararnir, Mahatmas, í guðspekiritunum sem saman mynda þekkingartréð* – tréð sem má segja að vaxi á mörkum lands hreins samræmis, sem reynir að birta sig gegnum sviðin sjö, æ meira í gegnum æ þéttari mótstöðu. Þegar ég segi að Mahatmas hafi fórnað Nirvana til að næra þekkingartréð, verðið þið að líta á þá sem menn sem fórnðu sér vegna fáfræði mannkynsins og stigu á karmahjól þess til að gera framgang þess bjartari. Þess vegna kalla ég þá Yagnikas og þeir standa saman sem hjarta náttúrunna í sjöskiptri birtingu sinni, fyrir okkur, íbúa sjöunda sviðsins sem erum römmuð inn í því sem mætti kalla grunn atómsins.

* tréð í goðafræðinni